

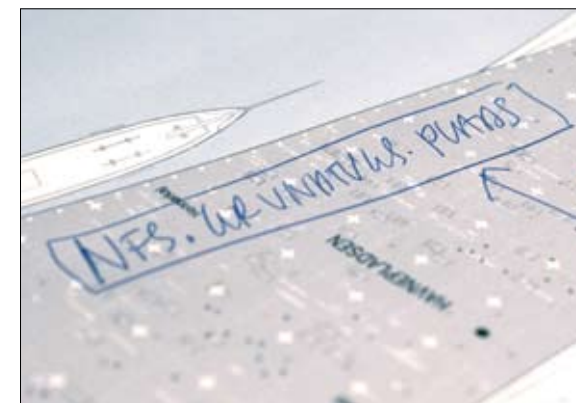

BESLUTNINGSGRUNDLAG

Nyt centralt Havnebyrum og Multimediehus i Århus

BORGERINDDRAGELSESPROCES
DE NYE HAVNEBYRUM

8. DECEMBER 2009

INDHOLD

1/ BESLUTNINGSGRUNDLAG

2/ SAMMENFATNING BRUTTOLISTE

INDEHOLDT I PROJEKT
NYT INDHOLD I PROJEKT
IKKE INDEHOLDT I PROJEKT
FRAVALGT I PROJEKT

3/ DEN NYE HORISONT

4/ DET SKAL VI LEGE!

OM SOMMEREN
I EFTERÅRET
OM VINTEREN
I FORÅRET

5/ HVEM SKAL BRUGE SCENEN?

BESLUTNINGSGRUNDLAG, Nyt centralt Havnebyrum og Multimediehus i Århus, **BORG-ERINDDRAGELSESPROCES, DE NYE HAVNEBYRUM, DECEMBER 2009.**

Udarbejdet af Totalrådgivergruppen for Århus Kommune 2009.

Fotos: Arkitekt Kristine Jensens Tegnesteue.

PROJEKTINFO:

Konkurrence- og forhandlingsforløb: 2008-2009

Bruttoetageareal : 60.000 m², heraf 30.000 m² parkeringshus

De nye Havnebyrum: 83.000 m²

Samlet byggesum: 1.7 mia. dkk

Opførelsesår: 2011-2014/15

Finansiering: Århus Kommune og Realdania/Realea A/S

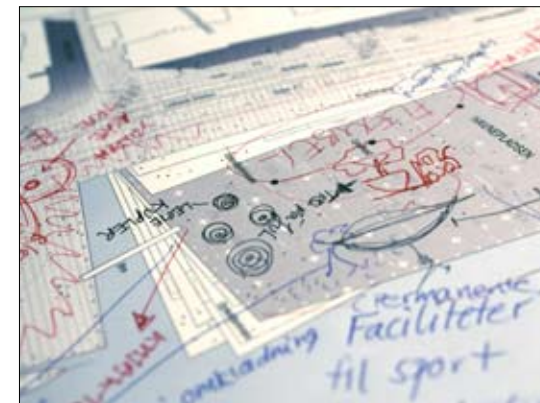
Bygherre: Århus Kommune - www.multimediehuset.dk

Totalrådgiver, arkitekt: schmidt hammer lassen architects - www.shl.dk

Landskabsarkitekt: Arkitekt Kristine Jensens Tegnesteue - www.kristinejensen.dk

Ingeniør: Alectia - www.alectia.com

BESLUTNINGSGRUNDLAG

Dette **BESLUTNINGSGRUNDLAG** er udarbejdet på baggrund af de ideer og visioner fra borgerprocessen, repræsenteret i **IDÉKATALOGET** fra oktober 2009. Det er beslutningsgrundlagets formål at vise og præsentere essensen af de idéer og visioner fra borgerprocessen, der på forskellig vis skal drages med videre i projektet.

Hvor **IDÉKATALOGET** er en organiseret præsentation og gennemgang af de indkomne ideer, visioner og konkrete forslag, kategoriseret under arbejdstitlerne: **DEN STORE HORIZONT, HVAD SKAL VI LEGE?** og **BAG SCENEN**, er dette efterfølgende **BESLUTNINGSGRUNDLAG** et sorteret sammendrag af de udvalgte forslag fra borgerprocessen. Det er disponeret i følgende afsnit: **SAMMENFATNING BRUTTOLISTE** - samlet oplistet og sorteret oversigt, **DEN NYE HORIZONT** - præsentation af borgernes forslag og adressering, **DET SKAL VI LEGE!** - præsentation af borgernes forslag til programmer, aktiviteter og anvendelse og endelig **HVEM SKAL BRUGE SCENEN** - præsentation af borgernes forslag til organisering af aktiviteter samt driften af disse.

En række forslag er også blevet frasorteret. Det gælder forslag, der ikke kan indpasses i den havnemæssige funktion/kontekst eller forslag der væsentligt bryder med den arkitektoniske ramme, der udgøres af konkurrenceprojektets beslutningsramme og derfor ikke er en del af borgerprocessens kommissorium. Dette gælder f.eks. forslag til større pieranlæg midt ude i det fritlagte havnerum.

Alle de forslag fra borgerne, som er indeholdt i projektet er adresseret i forhold til planer og programmer fra konkurrencefasen. Det har her været en spændende og uddybende proces at kvalitetsteste projektet med borgernes forslag.

SAMMENFATNING BRUTTOLISTE

INDEHOLDT I PROJEKT

Forslag fra borgerprocessen der allerede er en del af projektets visioner og økonomi

PROMENADEN

- Et varieret promenadeforløb
- Tilgængelighed for alle
- Trafikadskillelse mellem cykelsti og promenade
- Siddemuligheder
- Cykelparkering
- Belysning
- Skraldespande
- Kørsel og handicapparkering ved Toldboden

HAVNEPLADSEN

- Tilgængelighed for alle
- Installationer: vand og eludtag
- Belysning
- Siddemuligheder
- Grafisk markering af sportsbaner og løbebaner
- Honnørkaj til Kongeskibet
- Forberedte huller til eksempelvis sportsudstyr og markedsboder
- Lejlighedsvis kørsel for varelevering ved arrangementer

OPHOLDSNIVEAUERNE

- Tilgængelighed for alle
- Belysning
- Adgang til åen i kajak-kano

NYT INDHOLD I PROJEKT

Forslag fra borgerprocessen der indarbejdes og er indeholdt i projektets visioner og økonomi

- Lægge til og gå i land for kajak og kano ved opholdsniveauerne
- Betydningen af inventar langs promenaden; placering, program og antal
- Vandmotivets og vandkontekstens betydning; nysgerrigheden overfor og betydningen af vandet

IKKE INDEHOLDT I PROJEKT

Forslag fra borgerprocessen som på sigt kan indarbejdes, men som kræver yderligere programmering og ekstra økonomi

- Vandelementer, springvand, soppebassin
- Havnebad, flydende pool
- Kunstværker, interaktivitet
- Kunstværker, legeredskaber
- Kioskhus
- Scene i vandet
- Opbevaringsmuligheder for udstyr for både faste og mere spontane aktiviteter
- Lagerplads til kajak/kano, herunder faciliteter i land for aktiviteter/arrangementer på vand
- Mobile træer i beholder, for beskyttelse og læ
- Midlertidige elementer som græsflader og sandudlægning på opholdsniveauerne
- Indvielseseventen for stedet i 2015, herunder scene
- Sportsinventar, festival udstyr, markedsboder og lignende

FRAVALGT I PROJEKT

Forslag fra borgerprocessen der er fravalgt da de ikke er i overensstemmelse med projektets visioner, arkitektur og rammer

- Permanente og flydende sejlsportsfaciliteter i inderhavnen
- Græsplæner og træer på Havnepladsen
- Flere belægningstyper på promenaden
- Flere belægningstyper på Havnepladsen
- Større pieranlæg i inderhavnen
- Ingen bil- eller motorcykelparkering i de nye havnebyrum

DEN NYE HORISONT

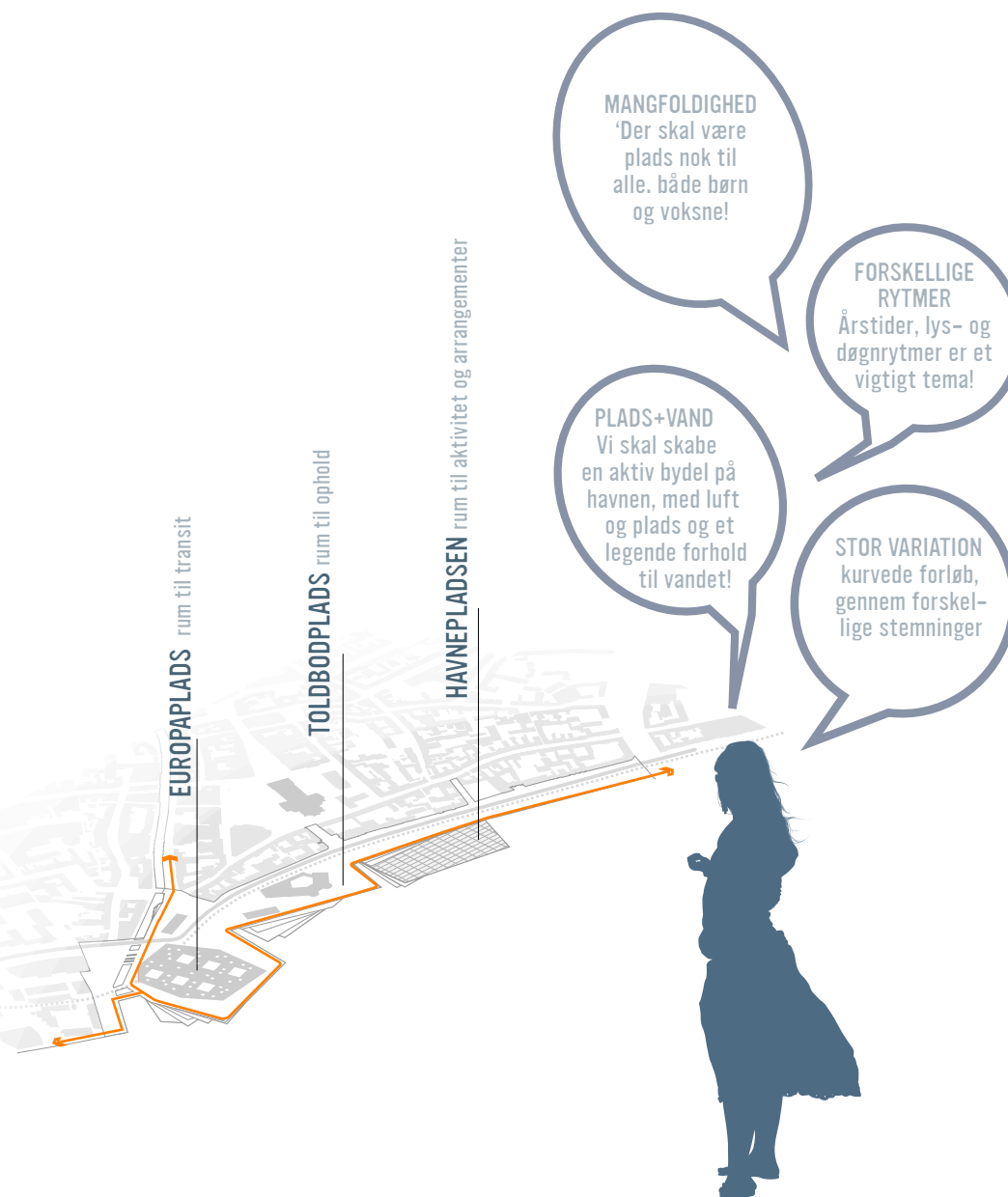
Præsentation og adressering af borgernes forslag

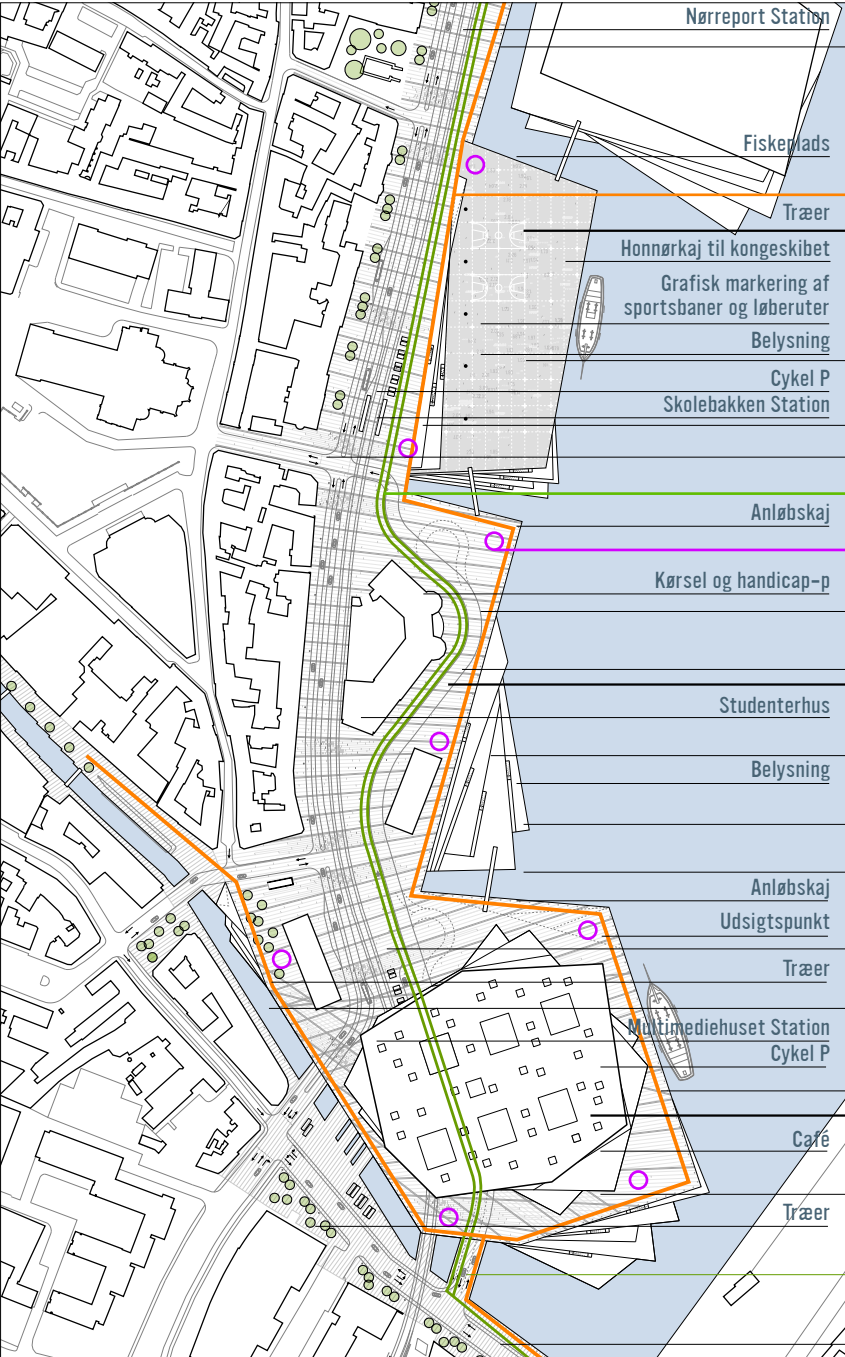
En række efterlyste drømme, visioner og ønsker i borgerprocessen er allerede indeholdt i projektet. **DEN NYE HORISONT** er en projekt kvalificering og adressering af disse ideer med borgernes ord. Mange ideer og ønsker der faktisk er indeholdt i projektet er tydeliggjort og adresseret i forhold til det foreliggende konkurrenceprojekt. Igennem arbejdet med borgerprocessens mange indkomne forslag er der også flere gentagelser, som peger på nogle værdier og fokuspunkter for projektets fremtid, som det er vigtigt at forholde sig til både som rådgiver og som bygherre: Det gælder ønsket om mangfoldighed og ønsket om anvendelighed, - og ikke mindst omtanken for eller fokus på vandet.

I korte træk er det muligt at fortælle hvordan vi som arkitekter har forsøgt at gribe dette: Projektet har som udgangspunkt indbygget en stor variation i kraft af at projektet er sammensat af tre meget forskellige pladser, - tre pladser der igen dyrkes og bearbejdes med forskelligt formål og vidt forskellige programmer, så de kan tilbyde forskellige måder at konfrontere vandet og byen på.

Europaplads bliver buzzy, moderne og hurtig eller urban i en kontant udgave med pauser og udsigt til vandet på en helt anden måde end på de andre pladser.

På Toldbodplads kommer man direkte og nært til vandet og passerer mellem gamle huse på en plads, hvor et mangfold af nicher byder sig til for ophold og vandkig. Havnepladsen sætter det store perspektiv op – en robust, hårdfør og multianvendelig plads, - sport, motorløb og enkelte dage helt stille og tom – men et godt sted at fiske fra, med eller uden Kongeskibet lagt til kaj. Generelt ser vi det som en force at arbejde med pladsernes og programmernes anvendelighed frem for gennemførte specialiseringer. Ved at arbejde med og åbne op for muligheder, frem for låse programmer fast med specialudstyr tror vi på at kunne fremme mangfoldighed, anvendelighed og fokus på vandet.

	<p>Gode forbindelser til rute mod Risskov</p>
<p>Fiskeplads</p> <p>Træer</p>	<p>Et varieret promenade forløb, med mange sidde-, hvile- og opholdsmuligheder. Velindpasset byinventar: cykelparke-ring, skraldespande og belysning. God plads for både rul-lende og gående. Belægningstype med høj tilgængelighed.</p>
<p>Honnørkaj til kongeskibet</p> <p>Grafisk markering af sportsbaner og løberuter</p> <p>Belysning</p> <p>Cykel P</p> <p>Skolebakken Station</p>	<p>På Havnepladsen er der mulighed for sportsdage, markeds-dage, store lejlighedsvisse kulturbegivenheder, og arrange-menter. Der er mulighed for midlertidige anlæg, installa-tioner, studepladser og belægninger.</p> <p>Opholdsmulighed og siddepladser med udsigt til aktivite-terne på Havnepladsen.</p> <p>Gode forbindelser til midtbyens gågadenet og byrum.</p> <p>Trafikadskillelse mellem cykelsti og promenade.</p>
<p>Anløbskaj</p>	<p>En række stationer langs promenaden indeholder sidde-muligheder, cykel-p, skraldespande og særlig belysning.</p>
<p>Kørsel og handicap-p</p>	<p>Køre i bil eller motorcykel ud på kajen foran Toldboden.</p> <p>Udsigtspunkter mod vand og by.</p>
<p>Studenterhus</p> <p>Belysning</p>	<p>Handicapadgang til alle opholdsniveauer.</p> <p>“Lægge til” og “gå i land” muligheder for kaj og kajak ved alle opholdsniveauer.</p> <p>Legende tilgang til vandet.</p>
<p>Anløbskaj</p> <p>Udsigtspunkt</p>	<p>Smukke lyselementer der gør rummene levende i døgnet og årets mørke timer.</p>
<p>Træer</p> <p>Multimediehuset Station</p> <p>Cykel P</p>	<p>Adgang til åen i kajak-kano</p> <p>Gratis undedørs internet hotspot</p>
<p>Café</p>	<p>Mødesteder for samvær- for både leg og ophold</p>
<p>Træer</p>	<p>Tryghed for alle trafikanter - markering af cykelsti trafi-kadskillelse / funktionsopdeling</p> <p>Gode forbindelser til rute mod Tangkrogen, lystbådehavn, Marseilisborg skoven</p>

HAVNEPLADSEN

- Havnepladsen skal både være til hverdag og fest.
- Plads, rum, muligheder og akti-viteter for alle.
- Sikre åbenhed for en varieret brug af byrum og havnepladser.
- Plads, luft og udsigt.

TOLDBODPLADS

- Stemningsfyldt med Liv på vandet og liv på havnen.
- Små arkitektoniske perler som frium og pusterum fra hverdagen.

EUROPAPLADS

- Tryghed og sikkerhed for alle trafikanter.
- Plads til både transport, transit og rekreation og leg.
- Mangfoldighed - kombineret med orden.
- Mulighed for at købe mad/kaf-fe/is.
- God adgang med offentlige transport og mange parkerings-pladser.
- Aktiv bydel på havnen med kon-takt til byen

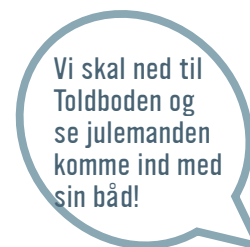

DET SKAL VI LEGE!

Præsentation af borgernes forslag til programmer, aktiviteter og anvendelse

Fra idékatalogets afsnit **HVAD SKAL VI LEGE?** har vi hentet forslag og ønsker til en lang række aktiviteter og events og programmer, der foruden alt det vi har vist i plantegningen i afsnittet **DEN NYE HORIZONT**, også skal kunne foregå i de nye havnebyrum. Disse forslag har vi adresseret på de 4 årstidsplaner i dette afsnit.

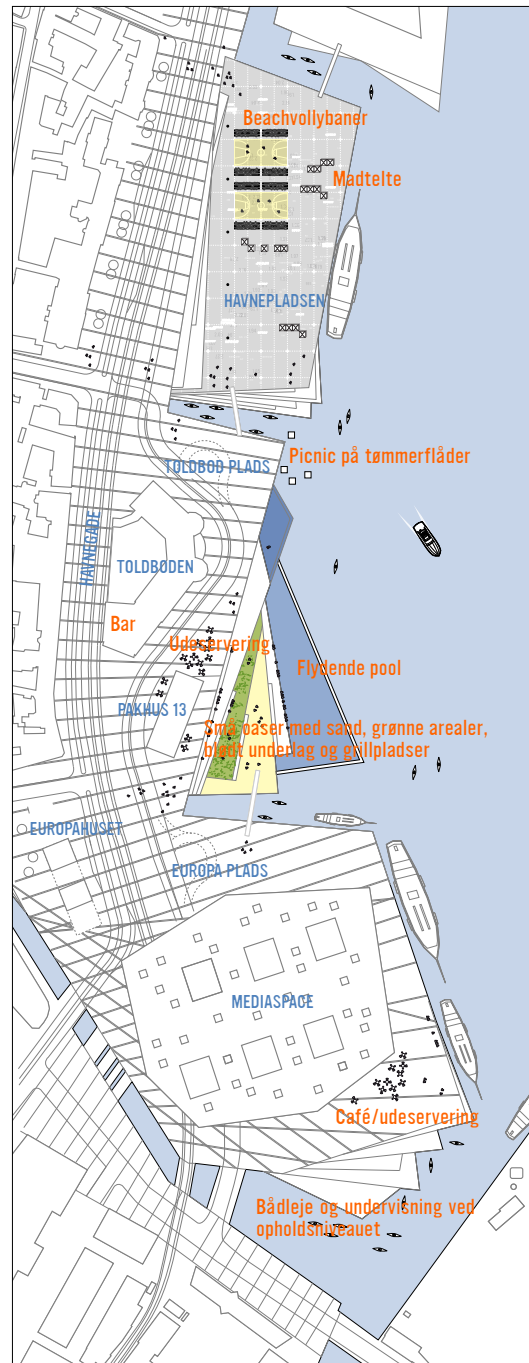
Planerne viser aktiviteter, som kræver særlige foranstaltninger, der ikke er indeholdt i projektets økonomi, men som vi forestiller os kan etableres midlertidigt i de nye havnebyrum. Det er altså aktiviteter og programmer vi vil skabe mulighed for og gøre plads til i projektområdet, men som aktører udefra forventes at organisere og facilitere, gennem opstilling af midlertidige anlæg og installationer.

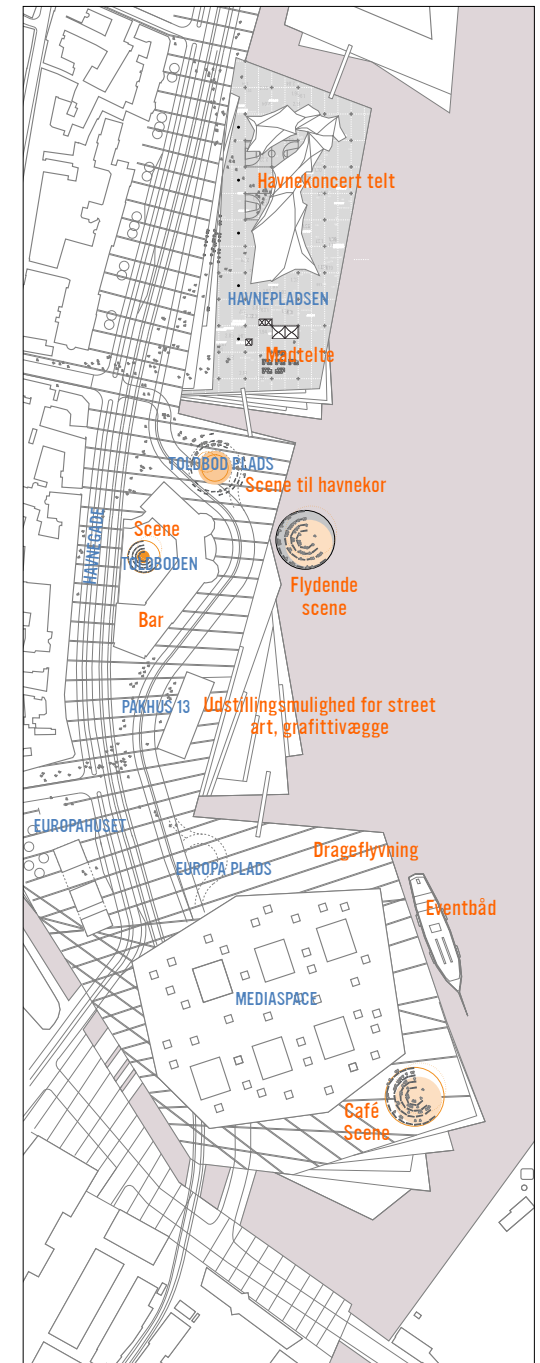

DET SKAL VI LEGE!

OM SOMMEREN

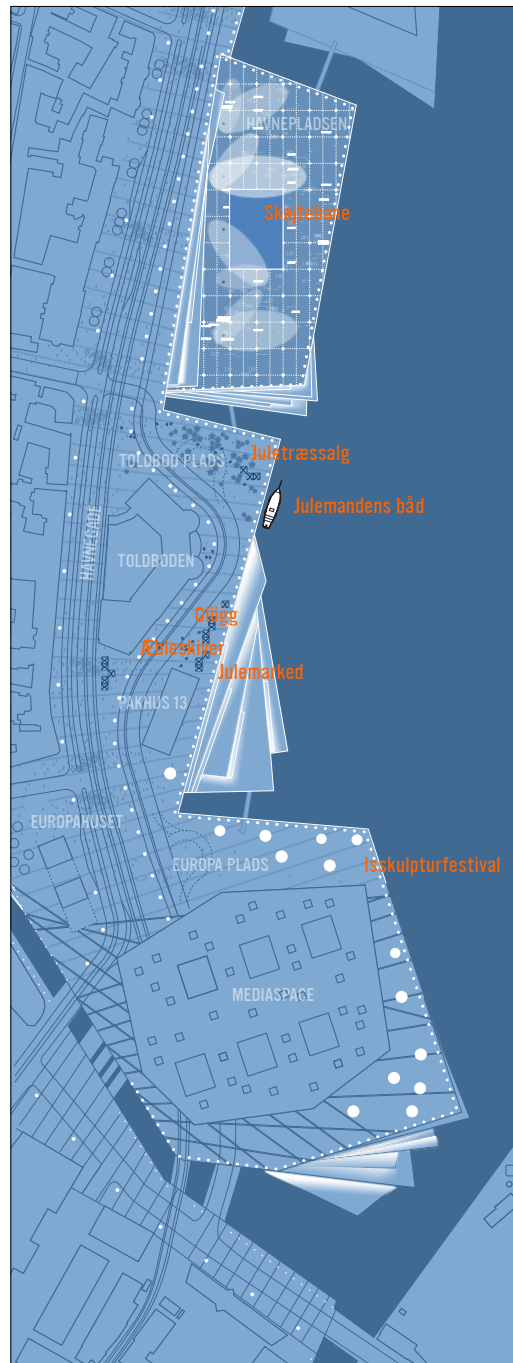

I EFTERÅRET

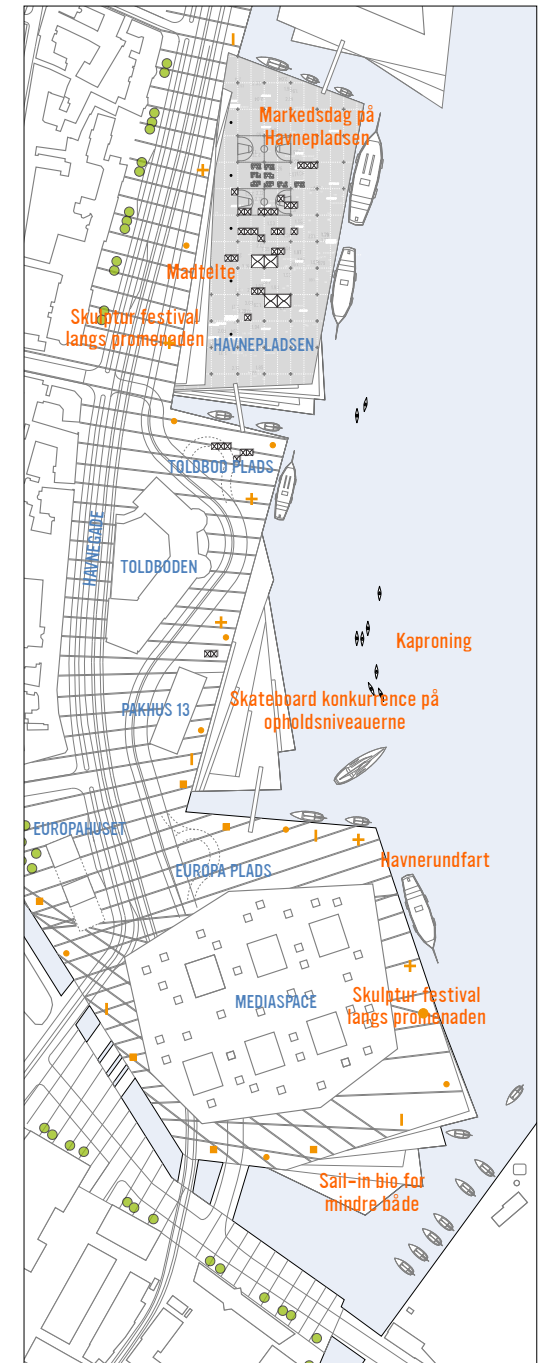

DET SKAL VI LEGE!

OM VINTEREN

I FORÅRET

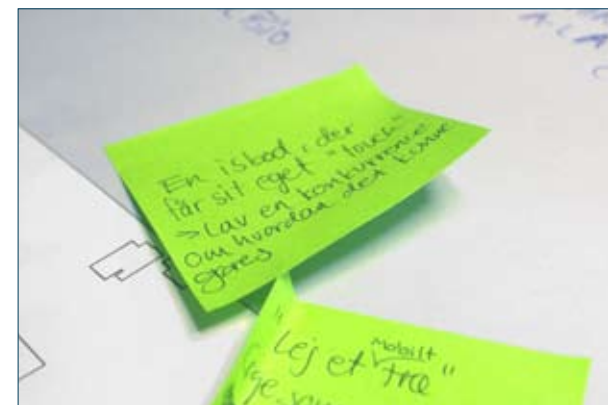
HVEM SKAL BRUGE SCENEN?

Præsentation af borgernes forslag til organisering af aktiviteter samt drift

Under arbejdet med idekatalogets afsnit **BAG SCENEN** blev det tydeligt, at en række forslag og ønsker vil kræve en omfattende organisering, for at den publikumsmæssige anvendelse af pladserne kan udvikles til succes. Igennem spørgsmål til hvor, hvordan og hvornår forskellige forslag til aktiviteter, events og programmer kan finde sted, er det tydeligt, at der må oprettes en forvaltningsgruppe/organisation, der kan varetage forvaltningen af pladsernes aktivitet og drift. Forhold som totalrådgiver anbefaler bygherre at forholde sig til og viderebearbejde.

Bygherre arbejder videre på baggrund af ovenstående anbefalinger.

VIRTUELLE VIRKEMIDLER

- Samarbejde med folkene omkring virtuel idrætsrambla
- Virtuel iscenesættelse af både planlagte og spontane aktiviteter

BRUG OG EJERSKAB

- Aktiv medvirken / medejerskab til planlægning / fremtidig drift: private aktører / foreninger
- Aktiver sportklubber / Team Danmark / foreninger
- Nedsæt kulturgruppe med særlige fokus på at arrangere kulturbegivenheder i havnebyrummene
- Turisme - potentiale både som et attraktivt byrum og som et sted for deltagelse i aktiviteter på vand og på land
- Kioskhus, kaffe- og issted og spisesteder
- Turbåde, fisketure og kajakturisme
- Vandcykel-, kajak- og robådsleje
- Picnic på tømmerflåder

FORMIDLING OM BRUGEN AF STEDET

- Alt skal ikke etableres fra start - byrummene skal være åbne for fremtidig udvikling
- Skabe / etablere "akttraktorer"
- Skabe synergi mellem byens rum og havnepladserne / vandet - ikke konkurrence
- Skabe synergi idet mere end en ting sker samtidig / multikultur / mangfoldighed
- Balance mellem at blande programmer / aktiviteter og mellem at adskille dem

DRIFT

- Etablere et fremtidssikret anlæg
- Drift skal indtænkes - niveauet skal fastlægges
- God / tilstrækkelig affaldshåndtering i hverdag og til fest